

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

**Ons kenmerk
Z/223409**

**Plaats
's-Hertogenbosch**

op de op 20 mei 2024 ontvangen aanvraag van WoCom om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De activiteiten gaan over de renovatie van 50 woningen gelegen in Budel, Maarheeze en Soerendonk in de gemeente Cranendonck.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Provincie Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend en bevat daardoor geen handtekening.

Besluit

Onderwerp

Op 20 mei 2024 hebben wij van WoCom een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan 50 woningen. De woningen liggen verspreid in Budel, Maarheeze en Soerendonk in de gemeente Cranendonk.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan WoCom, Witvrouwenbergweg 2, 5711CN, te Someren, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk wegnemen van nesten van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 1 januari 2027;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Quickscan woningen Budel, Soerendonk en Maarheeze door Ecologica. Kenmerk P2022/85 d.d. 3 november 2022 (hierna: de quickscan);
 - Aanvullend onderzoek Budel, Soerendonk en Maarheeze door Ecologica. Kenmerk P2023/10 d.d. november 2023 (hierna: het aanvullend onderzoek);
 - Activiteitenplan Renovatie woCom rayon Budel fase 2025 door EcoAssist. Kenmerk RA24212-02 d.d. 19 juli 2024 (hierna: het activiteitenplan);
 - Aanvullende gegevens van 6 augustus 2024;
 - Bijlage 1: overzicht van de adressen van de planlocatie; en
 - Bijlage 2: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1).

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	6
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	6
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	7
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	7
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	7
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	7
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	8
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	8
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	9
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	12
3. CONCLUSIE	17
BIJLAGE 1. OVERZICHT VAN DE ADRESSEN VAN DE PLANLOCATIE	18
BIJLAGE 2. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	20

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 20 mei 2024 hebben wij van WoCom een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 6 augustus 2024 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/223409.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan 50 woningen. De werkzaamheden betreffen:

- het aanbrengen van spouwmuurisolatie;
- het aanbrengen van nieuwe daken met isolatie;
- het verwijderen van schoorstenen;
- het plaatsen van zonnepanelen; en
- het vervangen van de stootvoegen.

De woningen waar de renovatiewerkzaamheden plaatsvinden liggen verspreid in Budel, Maarheeze en Soerendonk in de gemeente Cranendonck (zie bijlage 1).

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportage van het aanvullend onderzoek, in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan en de aanvullingen van 6 augustus 2024.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Op 2 november 2022 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Hieruit is gebleken dat de woningen binnen het plangebied geschikt zijn als nest- en verblijfplaats voor de huismus en de gierwaluw en als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Hierom is in 2023 aanvullend onderzoek naar deze soorten uitgevoerd. Het aanvullend onderzoek naar de huismus heeft plaatsgevonden volgens de richtlijnen uit het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2023). Het aanvullend onderzoek naar de gierwaluw heeft plaatsgevonden volgens de richtlijnen uit het Kennisdocument van de gierwaluw (BIJ12, 2017). Het aanvullend onderzoek naar de gewone dwergvleermuis is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 14 nesten van de huismus;
- 4 nesten van de gierwaluw;
- 4 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis; en
- 2 zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;

aanwezig zijn binnen de te renoveren woningen in eigendom van woCom.

Daarnaast dienen de voor- en achtertuinen van de woningen als leefgebied voor de huismus. De tuinen blijven echter onaangetaast. Door de renovatiewerkzaamheden worden de nestplaatsen van de huismus en gierwaluw vernield. Daarnaast worden de verblijfplaatsen van vleermuizen vernield en worden gewone dwergvleermuizen verstoord.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis te verlenen.

Locatie

Omdat het project de renovatie van bestaande verouderde woningen betreft is het niet mogelijk de ingreep op een andere locatie uit te voeren en gelijktijdig het gewenste doel te behalen.

Periode

Bij de uitvoer van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de meest kwetsbare periodes voor de betreffende soorten om effecten zo veel mogelijk te beperken. Om de vereiste opgave voor het energetisch renoveren te behalen is er de noodzaak om jaarrond te kunnen werken aan het renoveren van de woningen. Er wordt rekening gehouden met de broedgevallen van de gierzwaluwen door te zorgen voor tijdelijke verblijven (zoals gesteld in het kennisdocument gierzwaluw (2023) en door het natuurvrij maken van de woningen waarin nesten zijn geconstateerd of waar de potentie tot het herbergen van nesten van gierzwaluwen aanwezig is. Daarnaast wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden in de routing en fasering van de renovatie, met de woningen waar gierzwaluwen aanwezig zijn en wordt getracht voornamelijk de hot spots met broedende gierzwaluwen in te plannen buiten het broedseizoen van gierzwaluwen. Het uitvoeren van de werkzaamheden in een gunstigere periode is dan ook niet mogelijk.

Werkwijze en inrichting

Er is geen reëel alternatief voor de uitvoering van de ingreep waarbij de aanwezige nest- en verblijfplaatsen kunnen blijven behouden en tevens kan worden voldaan aan het belang. Renovatie is onvermijdelijk. Door het treffen van mitigerende maatregelen wordt al ingezet op het zoveel mogelijk voorkomen van negatieve effecten. Er wordt gewerkt volgens een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding. Er worden tijdig voldoende alternatieve verblijfplaatsen aangeboden voor de vaste rust- en verblijfplaatsen welke verloren gaan. Er wordt zorgvuldig gewerkt om het doden en verwonden van gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen te voorkomen. De ingreep vindt uitsluitend plaats buiten de meest kwetsbare periode van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Een gunstigere werkwijze waarbij hetzelfde resultaat wordt behaald is dan ook niet mogelijk.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus en gierzwaluw is gevraagd op grond van het belang 'van de volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b, van de het Besluit kwaliteit leefomgeving. De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de gewone dwergvleermuis is gevraagd op grond van het belang 'van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, van de het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Zowel de opwarming van de aarde als het afbouwen van de aardaswinning in Groningen leiden in Nederland tot de absolute noodzaak tot het veel beter isoleren van woningen. Tevens levert isolatie een gunstig effect op voor de volksgezondheid, omdat tocht en vocht worden beperkt. Het verbeteren van het binnenmilieu van woningen, scholen en kindercentra is één van de speerpunten uit de Nationale aanpak Milieu en Gezondheid van de overheid (Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). Door isolatie van woningen en het verbeteren van de ventilatie kunnen enerzijds de energielasten sterk verlaagd worden en anderzijds het comfort en het binnenmilieu verbeterd worden. De geplande werkzaamheden hebben een positief effect op het binnenklimaat van de woningen. De huidige dakplaten zijn gemaakt van het type oude spaanplaat welke een formaldehyde (gas) geur uitstoten, dit geeft de nodige gezondheidsklachten zoals hoofdpijn en last van ogen, neus en keel. Met name bij hoge temperaturen is de uitstoot van het gas hoger. Door de daken te vervangen ontstaat er een veel beter binnenklimaat in de woningen. Hierdoor nemen gezondheidsrisico's af en dient het project het belang van de Volksgezondheid.

Onderdeel van het project vormt het opwekken van energie door middel van bijvoorbeeld zonnepanelen die op het dak gelegd worden en het verwarmen van de woningen door middel van stadsverwarming in plaats van individuele gasketels, waardoor er minder gebruik gemaakt wordt van fossiele brandstoffen. Een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen betekent minder emissies van schadelijke stoffen. Lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft weer een positief effect op de volksgezondheid. Door projecten als deze wordt een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen beoogd, wat een substantiële bijdrage levert aan het beperken van klimaatverandering. Het beperken van de (gevolgen van) klimaatverandering dient derhalve het belang 'van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 6 augustus 2024 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen huismus

- Er zijn in juni/juli 2024 14 dubbele huismuskasten van type HMT2 (Unitura) of gelijkwaardig geplaatst.
- De alternatieve kasten zijn in de omgeving van het huidige leefgebied geplaatst in de directe omgeving (binnen 200 meter en bij uitzondering binnen maximaal 500 meter) van de oorspronkelijke verblijfplaatsen en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- De kasten zijn zo geplaatst dat ze niet te heet worden in de middagzon, waarbij de noordelijke of oostelijke positie of een ligging in de schaduw van een dakgoot of iets dergelijks de voorkeur had.
- De verblijfplaatsen zijn minimaal 3 maanden voor de start van de werkzaamheden aanwezig.
- In de omgeving van de nieuwe nestlocaties is voldoende dekking en voedsel aanwezig.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gierzwaluw

- Er zijn in juni/juli 2024 15 nestkasten van type GZT1 (Unitura) of gelijkwaardig geplaatst.
- De alternatieve nestlocaties zijn buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, doch zo dicht mogelijk (maximaal 200 meter) in de buurt van de originele nesten geplaatst.
- De plaatsing is gedaan conform de richtlijnen van het Kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, 2023).
- De kasten zijn geplaatst op nagenoeg dezelfde type huizen als welke gerenoveerd worden. Deze huizen zijn geen onderdeel van de ingreep. Hierdoor kunnen de gierzwaluwen zowel op dezelfde positie in de woning een nest bouwen, als ook in de geplaatste kasten.
- De kasten blijven permanent aanwezig.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

- Er zijn in juni/juli 2024 24 vleermuiskasten van type FF (Schwegler) of type VK WS 08 (VivaraPro) of vergelijkbaar geplaatst.
- De verblijfplaatsen zijn:
 - tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden aanwezig, waarbij rekening wordt gehouden met een gewenningsperiode van 6 maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen voor alternatieve paarverblijfplaatsen en 3 maanden in de periode van april tot en met oktober voor zomerverblijfplaatsen;
 - binnen een straal van 100 tot 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen geplaatst, buiten de invloedssfeer van de activiteiten;
 - op een locatie geplaatst die gelijk is of beter van kwaliteit dan de oorspronkelijke situatie wat betreft hoogte (minimaal 3 meter hoogte), aanvliegroute en vrije vliegroute en op een locatie die vrij is van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren; en
 - aan gebouwen geplaatst.
- De tijdelijke kasten worden jaarlijks gecontroleerd om te checken of deze nog deugdelijk bevestigd zijn en of ze schoongemaakt moeten worden, zodat ze functioneel blijven.

De locaties van de tijdelijke voorzieningen zijn terug te vinden in de bijlage van de aanvullende gegevens van 6 augustus 2024.

Ongeschikt maken

- Het ongeschikt of onaantrekkelijk maken van delen van het plangebied vindt plaats buiten de kwetsbare periode van de aanwezige soorten. Dit zijn voor de vogels het broedseizoen en voor de huismus de perioden met nachtvorst. Voor de gewone dwergvleermuis betreft de minst kwetsbare periode half april tot en met half oktober.
- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de genoemde kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
- Het ongeschikt maken voor vleermuizen vindt plaats, minimaal 5 maanden (paarverblijven) of 3 maanden (zomerverblijven) na het plaatsen van de alternatieve tijdelijke verblijfplaatsen.
- Alle openingen (open stootvoegen en scheuren) in de gemetselde muren en openingen nabij de dakrand en gevelbekleding zullen worden voorzien van exclusion-flaps.
- Het aanbrengen van de exclusion-flaps zal tenminste 2 weken voorafgaand aan de werkzaamheden plaatsvinden. Het plaatsen van de exclusion-flaps wordt onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen uitgevoerd.

- Wanneer de periode tussen het ophangen van de exclusion-flaps en de werkzaamheden meer dan 14 dagen bedraagt, wordt regelmatig gecontroleerd of de exclusion-flaps nog goed vasthangen. Eventueel worden de openingen op dat moment effectiever afgesloten, bijvoorbeeld met weringsgaas.
- Het definitief dichtmaken van openingen of de start van de werkzaamheden zal pas plaatsvinden als alle vleermuizen de verblijfplaatsen in de bebouwing verlaten hebben. Na het plaatsen van de exclusion-flaps zal daarom voldoende lang gewacht worden zodat vleermuizen in de gelegenheid zijn geweest om de bebouwing te verlaten. De tijd die daarvoor benodigd is hangt sterk samen met de weersomstandigheden. Als richtlijn wordt ervanuit gegaan dat er minimaal 3 nachten voorbij moeten zijn gegaan waarbij de temperatuur na zonsondergang minimaal 8°C is geweest, bij maximaal windkracht 5 Bft en droog weer of lichte motregen.
- Ten behoeve van het ongeschikt maken voor huismussen worden de eerste pannenrijen vanaf de dakgoot dichtgezet met spouwborstels (dakgootborstels)
- Ten behoeve van het ongeschikt maken voor gierzwaluwen zullen de kantpannen worden dichtgemaakt met spouwborstels en/of PU-vulruggen.

Controlebezoek

- Enkele dagen voorafgaand aan de werkzaamheden worden de woningen gecontroleerd op de aan- dan wel afwezigheid van broedende huismussen en gierzwaluwen. Indien broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden geen doorgang vinden en zal de dienstdoende ecooloog adviseren wat de te nemen stappen zijn.
- Na het ongeschikt maken en voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een controlebezoek ten behoeve van vleermuizen uitgevoerd met behulp van een batdetector.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen huismus

- Er worden 28 permanente nestplaatsen van type HMP2 (Unitura) en/of type HMTH1 aangeboden.
- Tevens worden bij alle woonblokken de vogelschroot niet ter hoogte van de dakgoot, maar ter hoogte van de derde dakpan aangebracht. Op deze wijze verkrijgen alle woningen een circa 60 cm brede zone waaronder huismussen kunnen nestelen.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen gierzwaluw

- Er zullen 12 permanente nestlocaties worden gerealiseerd.
- In de kopgevels van de woningen binnen het plangebied zullen inbouwkasten van type GZP2 (Unitura) of gelijkwaardig worden ingebouwd.
- De kasten worden:
 - In groepjes van 2 tot 3 per woning bij elkaar aangeboden (maximaal 3 voorzieningen met een tussenruimte van minimaal 30 centimeter). Het aantal kasten per huis hangt daarbij af van de positie van het huis ten opzichte van de zon;
 - Bij voorkeur geplaatst direct onder het overstek, zodat kasten hoog genoeg zitten en in de schaduw hangen, waarbij er een voorkeur voor de noord- oostgevels is;
 - Bij voorkeur geplaatst bij woningen die op een hoek liggen;
 - Zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke plek en bestaande nestplaatsen geplaatst.
 - Geplaatst met voldoende (veilige) uitvliegruimte: minimaal 1 meter breed en 3 meter diep, zonder kans op verkeersslachtoffers.
 - Niet direct boven een raam geplaatst.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

- Er zullen 24 voorzieningen van ieder twee boven elkaar geschakelde kasten in de bebouwing worden toegepast. Iedere voorziening zal bestaan uit een VMPM1u en een VMPM1 kast (Unitura).
- Verder zullen de plaatsingseisen voldoen aan dezelfde voorwaarden waaraan de tijdelijke voorzieningen voldoen.

Algemeen

- De werkzaamheden in het plangebied worden begeleid door een deskundige op het gebied van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.
- Het verloop van de werkzaamheden wordt vastgelegd in een ecologisch logboek.
- Wanneer tijdens de werkzaamheden onverwachts beschermde soorten worden aangetroffen in het werkterrein worden de werkzaamheden direct stilgelegd en wordt er contact opgenomen met een deskundige op het gebied van de aangetroffen beschermde soort. In overleg met de deskundige wordt bepaald of de werkzaamheden voortgezet worden en of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

- De vleermuiskasten worden pas weer verwijderd als er permanente alternatieve voorzieningen aanwezig zijn en als de gewenningsperiode van deze permanente voorzieningen verstreken is.
- Voorafgaand aan het verwijderen wordt gecontroleerd of er nog vleermuizen in de kasten aanwezig zijn. Wanneer dit het geval is moet de kast blijven hangen tot dit niet meer het geval is.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 weken voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.

5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 6 augustus 2024.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controlerende en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 weken voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken

11. Er mag pas gestart worden met het ongeschikt maken van de bebouwing wanneer door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen huismussen of gierzwaluwen meer in de bebouwing aanwezig zijn.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat huismussen of gierzwaluwen worden opgesloten in de bebouwing.

12. De vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen mogen na het ongeschikt maken geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de te renoveren bebouwing, ook niet via de aangrenzende woningen. In het logboek dient te worden opgenomen welke maatregelen zijn genomen om toegang van aangrenzende woningen tot de te renoveren bebouwing intern te voorkomen.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

Dit voorschrift wordt opgenomen omdat de te renoveren woningen mogelijk geschakeld zijn aan woningen die niet gerenoveerd worden. Middels het ongeschikt maken dienen ook de intern geschakelde ruimtes, zoals bijvoorbeeld een spouwmuur ontoegankelijk te worden gemaakt.

13. Wanneer een opening direct permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.

14. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het dan geldende vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

15. Bij het ongeschikt maken mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Opschuimend en uithardend (vul)schuim mag alleen gebruikt worden nadat de bebouwing al ongeschikt is gemaakt, er een controleronde heeft plaatsgevonden conform het voorschrift over de controleronde én er door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat vleermuizen vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.

Controleronde

16. Tussen het ongeschikt maken en de controleronde dienen ten minste 3 dagen te zitten, zodat de vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten.
17. De controleronde dient plaats te vinden conform de eisen die het geldende vleermuisprotocol stelt aan het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Concreet gaat het om de start- en eindtijd, onderzoeksperiode, minimale temperatuur en maximale windkracht.
18. Tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn.
19. Er kan pas gestart worden met de werkzaamheden na expliciete toestemming van de ecooloog.
20. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke wijze de controleronde is uitgevoerd en wat de resultaten van de controleronde waren. De datum, de tijd, het aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controleronde dienen in het logboek beschreven te staan.
21. In het logboek dient te worden opgenomen wanneer de bebouwing vrij is verklaard van beschermde soorten.

De bovenstaande voorschriften over de controleronde worden opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de werkzaamheden.

Planning

22. De werkzaamheden aan de woonblokken met de gierwaluwverblijfplaatsen dienen te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de gierwaluw welke loopt van half april tot en met half september (BIJ12, 2023). De permanente alternatieve nestlocaties dienen gerealiseerd te zijn vóór de start van het nieuwe broedseizoen.

Dit voorschrift is opgenomen omdat er onvoldoende is onderbouwd waarom het in de planning niet haalbaar is om de nestlocaties in het broedseizoen te ontzien. Gezien de duur van de werkzaamheden en het aantal woningen dat gerenoveerd zal worden, zullen er ook woningen buiten het broedseizoen worden gerenoveerd. Dit moeten dan in ieder geval de woningen met de gierwaluwnesten zijn.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen huismus

23. Wanneer als permanente voorziening de kasten van type HMTH1 worden toegepast dienen deze zo gemonteerd te worden dat deze duurzaam bevestigd zijn aan de bebouwing. Tevens dienen de voorzieningen zo onderhouden te worden dat deze functioneel blijven als nestlocatie voor de huismus. Indien onderhoud de functionaliteit niet meer kan garanderen, dient de voorziening te worden vervangen door vergelijkbare of meer duurzame functionele voorzieningen voor de huismus. Hierbij dient altijd rekening te worden gehouden met de gestelde eisen uit het meest actuele kennisdocument van BIJ12 van de huismus.

Dit voorschrift is opgenomen omdat deze voorgestelde permanente voorzieningen niet in de bebouwing worden geïntegreerd en toch duurzaam in stand moeten worden gehouden.

24. De permanente voorzieningen voor de huismus dienen conform de eisen uit het beschikbare Kennisdocument (BIJ12, 2023) gerealiseerd te worden.

Dit voorschrift is opgelegd omdat onduidelijk is of de realisatie van de permanente voorzieningen voor de huismus volledig voldoet aan de eisen uit het beschikbare Kennisdocument. Daardoor kan niet beoordeeld worden of de permanente voorzieningen functioneel zijn, met het opnemen van dit voorschrift kan dat wel.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

25. De permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen gerealiseerd te worden op voldoende hoogte en op afstand van obstakels, zoals weergegeven in figuur 3.3 van het Kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024).

Dit voorschrift is opgenomen omdat bij de maatregelen benoemd staat dat de permanente voorzieningen worden gerealiseerd volgens de plaatsingseisen van de tijdelijke voorzieningen. Voor de tijdelijke voorzieningen staat benoemd dat deze op minimaal 3 meter hoogte worden gerealiseerd. Echter, volgens het Kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024), dienen de voorzieningen op minimaal 4 meter hoogte te worden gerealiseerd (wanneer er geen obstakels aanwezig zijn).

Permanente alternatieve verblijfplaatsen

26. De locaties en de wijze van uitvoering van de permanente voorzieningen dienen met behulp van tekst en foto's te worden vastgelegd in het logboek.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te kunnen controleren of de permanente voorzieningen op een juiste wijze zijn gerealiseerd.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

27. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden buiten de meest kwetsbare periodes - dit is voor vleermuizen de winterperiode (15 oktober tot 1 april) - en voor de huismus de broedperiode (1 maart tot 30 september).
28. Het verwijderen van tijdelijke voorzieningen mag slechts plaatsvinden binnen de vergunningsperiode. Indien een tijdelijke voorziening buiten de vergunningsperiode verwijderd wordt, zal onderzoek uitgevoerd moeten worden naar de functionaliteit van de verblijfplaats. Als uit onderzoek blijkt dat de voorziening in gebruik is of is geweest, kan het verwijderen van de voorziening enkel plaatsvinden met een aanvullende vergunning.

Bovenstaande voorschriften zijn opgenomen om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het huismussen of vleermuizen verstoord.

Door het nemen van maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden, komt de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis niet in het geding, door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzicht van de adressen van de planlocatie

	Straatnaam	Huisnummer	Plaatsnaam
12005-206	Dahliastraat	1	Budel
12005-206	Dahliastraat	4	Budel
12005-206	Dahliastraat	5	Budel
12005-206	Dahliastraat	7	Budel
14002-405	Kruisstraat	46	Soerendonk
14002-405	Kruisstraat	48	Soerendonk
14002-405	Kruisstraat	50	Soerendonk
14002-405	Kruisstraat	52	Soerendonk
14002-405	Kruisstraat	54	Soerendonk
14002-405	Kruisstraat	46	Soerendonk
14002-405	Kruisstraat	58	Soerendonk
14002-405	Kruisstraat	60	Soerendonk
14004-401	Molenstraat	33	Maarheeze
14004-401	Molenstraat	45	Maarheeze
14004-401	Molenstraat	47	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	1	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	3	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	5	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	7	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	9	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	11	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	13	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	15	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	17	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	19	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	21	Maarheeze
14007	Orchideeenlaan	23	Maarheeze
14008	t Hagelkruis	1	Maarheeze
14008	t Hagelkruis	3	Maarheeze
14008	t Hagelkruis	5	Maarheeze
14008	t Hagelkruis	7	Maarheeze
14008	t Hagelkruis	9	Maarheeze
14008	t Hagelkruis	11	Maarheeze
14008	t Hagelkruis	13	Maarheeze
14008	t Hagelkruis	15	Maarheeze
14010	Zonnedaaw	1	Maarheeze
14010	Zonnedaaw	3	Maarheeze
14010	Zonnedaaw	5	Maarheeze

Figuur 1. Adressen van de te renoveren woningen.

	Straatnaam	Huisnummer	Plaatsnaam
14010	Zonnedauw	7	Maarheeze
14010	Ridderspoor	5	Maarheeze
14010	Ridderspoor	7	Maarheeze
14010	Ridderspoor	11	Maarheeze
14010	Ridderspoor	13	Maarheeze
14010	Ridderspoor	15	Maarheeze
14011	Erepijssstraat	6	Maarheeze
14011	Erepijssstraat	8	Maarheeze
14011	Erepijssstraat	10	Maarheeze
14011	Erepijssstraat	12	Maarheeze
14011	Erepijssstraat	24	Maarheeze
14011	Erepijssstraat	26	Maarheeze

Figuur 1 (vervolg). Adressen van de te renoveren woningen.

Bijlage 2. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten	
Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit	
<u>Gegevens</u>	
Aanvraagnummer	Z/223409
<i>Naam initiatief</i>	woCom rayon Budel 2025
<i>vergunningsperiode</i>	voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 1 januari 2027
<i>Vergunninghouder</i>
<i>Naam aanvrager</i>
<i>Adres</i>
<i>PC-Woonplaats</i>
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>	
<i>Contactpersoon uitvoering werkzaamheden</i>
<i>Telefoonnummer (vast)</i>
<i>Telefoonnummer (mobiel)</i>
<i>Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering</i>
<i>Locatie(s) werkzaamheden</i>
<i>Datum gereedkomen compensatiemaatregelen</i>
<i>Datum start werkzaamheden</i>
<i>Overzicht planning werkzaamheden</i>
<p><i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i></p>	
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl